

Аллоҳга ҳақиқий тақво ила тақво қилинг | Тазкия дарси (256-дарс)

19:00 / 19.11.2023 3577

Тоат маъносидаги оятлар.

Аллоҳ таоло шундай деб марҳамат қилади:

﴿مُسْلِمُونَ وَأَنْتُمْ إِلَّا مُؤْمِنُونَ وَلَا تَقَالِبْهُ حَقَّ اللَّهِ اتَّقُوا ۚ أَمِنُوا ۚ الَّذِينَ يَتَأْتِيهَا

«Эй иймон келтирганлар! Аллоҳга ҳақиқий тақво ила тақво қилинг ва мусулмон бўлган ҳолингиздагина ўлинг» (Оли Имрон сураси, 102-оят).

Машҳур саҳобий Абдуллоҳ ибн Масъуд розияллоху анҳу ҳақиқий тақвони «Аллоҳга итоат этиб, исён этмаслик, Уни эшаш ва унутмаслик, Унга доимо

шукр қилиб, куфр кетмаслик», деб таърифлаганлар. Демак, ким Аллоҳ таолонинг

«Эй иймон келтирганлар! Аллоҳга ҳақиқий тақво ила тақво қилинг», деган амрига амал этишни ирода қилса, юқоридаги ривоятдаги маъноларни ўзида мужассам қилмоғи лозим бўлади.

Тақво ҳақида Аллоҳ таоло яна бундай деб марҳамат қилади:

﴿مُتَّخِذُونَ إِلَيْهِ الذِّكْرَ اللَّهُ وَأَتَقُوا وَالنَّقْوَى بِالْبِرِّ وَتَنَجَّوْا الرَّسُولَ وَمَعَصَيْتِ وَالْعُدْوَانَ بِالْإِيمَانِ تَنَجَّوْا فَلَا تَنَجِّبْتُمْ إِذَاءَ أَمْرٍ الذِّكْرَ يَتَأْتِيهَا

«Эй иймон келтирганлар! Қачон махфий суҳбат қилсангиз, гуноҳ, душманчилик ва Расулга осий бўлиш хусусида махфий суҳбат қилмангиз. Яхшилик ва тақво хусусида махфий суҳбат қилингиз. Ҳузурига тўпланадиганингиз Аллоҳга тақво қилингиз» (Мужодала сураси, 9-оят).

Бу ояти каримадаги «**тақво**»дан мурод ҳам тоатдир.

Ибодат маъносидаги оятлар.

Аллоҳ таоло шундай деб марҳамат қилади:

﴿لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ وَلَا تَكُونُوا وَلَا مَعَكُمْ لِمَا مَصَدَقًا أَنْزَلْتُ بِمَا وَعَا مَنُوا ﴿٤٠﴾ فَأَرْهَبُونَ وَإِنِّي بِعَهْدِكُمْ أَوْفٍ بِعَهْدِي وَأَوْفُوا عَلَيَّكُمْ أَنْعَمْتُ الَّتِي نَعَمْتِي أَذْكُرُوا إِسْرَاءَ بِلِ يَبْنِي

﴿٤١﴾ فَأَتَّقُونِ وَإِنِّي قَلِيلًا ثَمَنًا بِأَبْتِي نَشَرْتُمْ

«Эй Бану Исроил, сизга инъом этган неъматларимни эсланг ва Менинг аҳдимга вафо қилинг, Мен ҳам сизнинг аҳдингизга вафо қилурман. Ва Мендангина қўрқинг. Ва Мен сиздаги нарсани тасдиқловчи қилиб нозил қилган нарсага иймон келтиринг. Унга биринчи куфр келтирувчи бўлманг ва оятларимни озгина баҳога сотманг. Ва Менгагина тақво қилинг» (Бақара сураси, 40-41-оятлар).

Аллоҳ таоло оятнинг охирида:

«...ва Менгагина тақво қилинг», демоқда.

Бунинг маъноси «Менгагина ибодат қилинг», деганидир.

Тақвонинг тоат-ибодат экани Аллоҳ таолонинг қуйидаги ояти карималарида яна ҳам аниқ қилиб баён этилган:

﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ لَا إِلَهَ إِلَّا إِلَهُهُ أَنْذَرُوا أَنْ عِبَادِهِمْ مِنْ شَيْءٍ مَنْ عَلَىٰ أَمْرٍ مِنْ بِالرُّوحِ الْمَلَكِيَّةِ يُنَزِّلُ ﴿١٠١﴾ يُشْرِكُونَ عَمَّا وَعَلَىٰ سُبْحَانَهُ تَسْتَعْجِلُوهُ فَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ أَمْرًا﴾

«Аллоҳнинг амри келди. Бас, унга ошиқмай қўяқолинг. У Зот улар ширк келтираётган нарсалардан пок ва олийдир. У Зот Ўз амри ила фаришталарни руҳ (ваҳий) билан бандаларидан Ўзи хоҳлаганларига: «Огоҳлантиринглар. Албатта, Мендан ўзга илоҳ йўқ. Бас, Менга тақво қилинглар», деб нозил қилур» (Наҳл сураси, 1-2-оят).

Яъни Аллоҳ таоло бандалари орасидан танлаган набийларига фаришталарни ваҳий билан туширади. Шу орқали уларга: «Одамларни огоҳлантиринглар, уларга Мендан ўзга илоҳ йўқ эканини айтинглар ва Менга тақво, яъни ибодат қилинглар», деб айтади. Зотан, ҳар бир набийни юборишдан мақсад ҳам шу ўзи.

Тавҳид ва иймон маъносидаги оятлар.

«Тақво» сўзи баъзи бир оятларда тавҳидни, иймонни англатади. Бу ҳақда Аллоҳ таоло шундай деб марҳамат қилади:

﴿وَالْآخِرَةُ الدُّنْيَا فِي وَلِيِّهِ أَنْتَ وَالْأَرْضُ السَّمَوَاتِ فَاطِرَ الْأَحَادِيثِ تَأْوِيلٍ مِنْ وَعَلَّمْتَنِي الْمَلِكِ مِنْ﴾

«Сен: «Етти осмоннинг Робби ким? Улуғ Аршнинг Робби ким?» деб айт. Улар: «Аллоҳникидир», дерлар. Сен: «Наҳотки, қўрқмасангиз?!» деб айт» (Муъминун сураси, 86-87-оятлар).

Эй мушриклар, етти осмон ва улуғ Арш Аллоҳники эканини билар экансизлар, нима учун У Зотга иймон келтирмайсизлар?

Аллоҳ таолонинг шунчалик қудратга эга эканини кўриб-билиб туриб, Унга куфр келтирасиз-а?! Наҳотки, У Зотнинг азобидан қўрқмасангиз?!

Бошқа бир ояти каримада Аллоҳ таоло яна бундай деб марҳамат қилади:

﴿لَنْقُولَ الْأَنْبِيَاءَ أَخُوهُمْ لَهُمْ قَالَ إِذْ أَلْمَسْنَا نُوْحًا قَوْمٌ كَذَّبَتْ﴾

«Нух қавми расулларни ёлғончига чиқарди. Ўшанда уларга биродарлари Нух деди: «Қўрқмайсизми?!» (Шуаро сураси, 105-106-оятлар).

Яъни, эй қавмим, нимага буту санамларга ибодат қилмоқдасиз? Аллоҳ таолога иймон келтирмайсизми?!

«Руҳий тарбия» китобининг 2-жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2021 йил 14 апрелдаги 03-07/2439-рақамли хулосаси асосида чоп этилган.